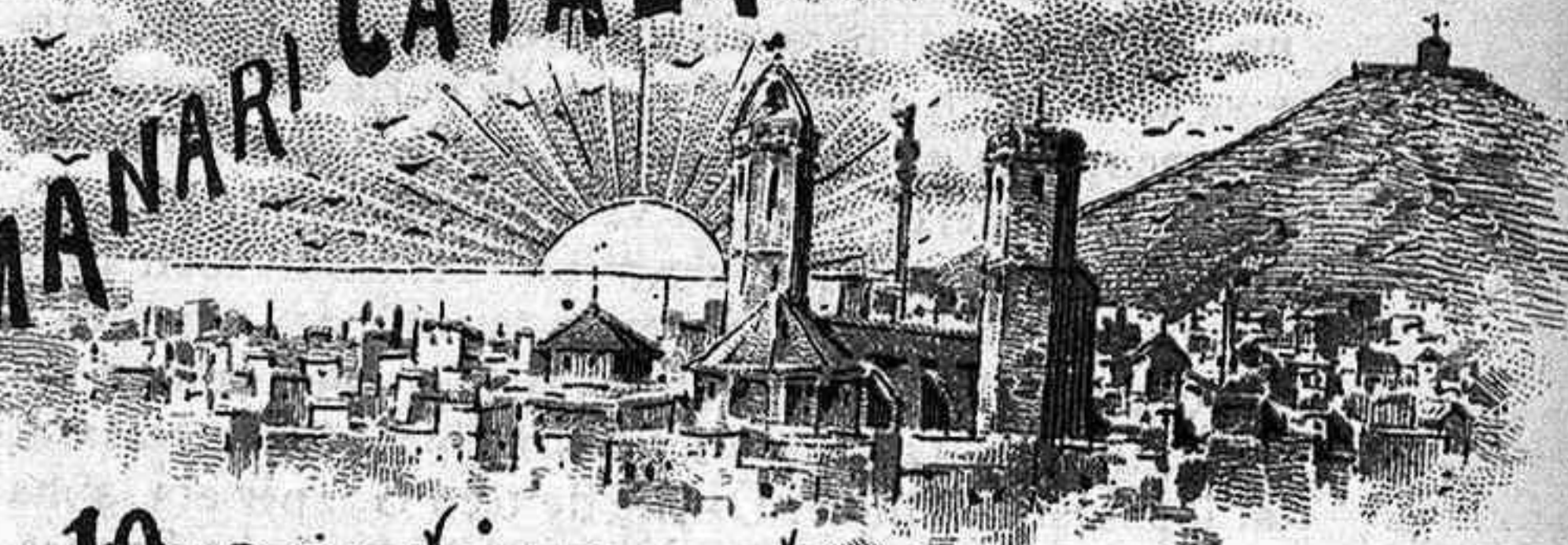

LA LOLA

SETMANARI CATALÀ

10 centims lo número

Agosto 1894

LOS VESTITS DE LA LOLA

Se vesteixi com se vulgui
 la Lola sempre està bé;
 pero jno 'ls sembla mes caya
 ab lo vestit mes llaugè.

DE DIJOURS A DIJOURS

EN un país com lo nostre ahont 'ls robos de rellotjes de metall blanch, de roba extesa y de gallinas está á l'ordre del día, no es estrany que cridés la atenció fá pochs días un aixech de 100,000 franchs comés per un carrilayre d' Argelia. Se tractava, sembla, d' un empleat mes llest que 'l carril y mes llarch que un tren de carga; pero ab tot encare 's va quedar curt y va anar poch a poch: á pesar de portar una velocitat pecuniaria que 's perdía de vista no vá arribar enlloch. La mateixa velocitat vá ferlo descarrilar de la vía del negoci, á conseqüencia d' un tremendo xoch ab la máquina pilot «Tixell» en la estació de... parada y «Fonda de España» ocasionantse la mort moral del maquinista «Mathías» y feridas de pronóstich reservat al fogonista «Jaillet». Lo jefe de tren G... per ara, s' ha salvat d' una y bona. Pérdus materials 25,000 llaunas.

Aquet fet ha despertat l' estímul dels altres maquinistas pilots que sembla que dormen y ha ensopit als que volen corre massa pera poguer arribar al *Matagalls* de la montanya de *Ferse 'ls seus*.

Resultat del xoch policiach: un servey humanitari mes y un escarment menos. O sinó ja ho veureu.

* *

Las monjas de Santa Clara, tot *nyeu nyeu*, han parlat ben *clar* y en forma *clara* y senzilla:—Volém lo palau dels *Comptes* perch' estém estretas.—Ves qui ho havia de dir, després que 'l seu convent actual casi ocupa una *manzana* de casas. Es lo qu' ellas devian pensar temps há:—Per demanar no 'ns perdém; al contrari, qui no plora, no mama; un día ó altre 'ns 'l cedirán aqueix edifici; mes á mes havent sigut nostre.—¿Eh que la saben llarga per ser donas tancadas y no haber vist 'l mon sinó per un forat? Y ho lograrán... ¡Vaya si ho conseguirán!... encare que 'm diguésin que 's volen quedar la plassa del Rey fins al indret de la baixadade la seva Santa, y que la volen cercar, també ho creuria. Lo que no logran 'ls capellans y monjas no ho pot lograr ningú. Y aixó que 'l Palau diuhen que no ha estat may d' ellas, qu' encare es mes gras. Y diuhen que se 'ls hi retorni.

La protesta unánime de la opinió pública ab motiu de la tal exigencia de las *monjetas* es d' esperar que derroqui lo tal acort de cessió, ab major motiu haventhi allí lo famós Arxiu de la Corona d' Aragó qu' es lo mes complert arsenal de datos de nostra Historia y, per culpa de la monjas, perilla que de tot aquell inmens paperám, los de la vila del os ne fassin *pajaritas*, estels y paperinas pera embolicarhi *garbanços* del sauco. ¡Com son tant... madrilenyos!

D' accedirse á lo que demanan aquells ángels de Deu de reixas endins, y ser causa del traslado del Arxiu, no 'ls hi enveja lo concepte que 'n formarán 'ls de casa, al veure ben clar que han sacrificat lo patriotisme en l' altar d' un egoisme marcadíssim y de mal efecte.

Si arriba á ser un fet lo que volen las monjas de Santa Clara y 'ns quedém sense Arxiu; may mes tasto *monjetas*; ni las *rénegas*.

* *

No sembla sinó que algun barcot grech hagi abocat tota la pega grega en lo mar no mes per nosaltres; perque... ¡mireu que 'n tenim de pega per mar! Tanta com per terra. Tot se 'ns en va á fons: sembla que hi es tiguém abonats á sota l' aygua. Navegant per aquets mars de Deu sempre hem d' estar ab l' *¡ay!* al cos, perque ahont menos un se pensa salta un naufragi ocasionat per una pega ó altra. Y lo mes sensible es que quan *fa aygas* un barco dels nostres no hi ha temps ni de dir *Jesús*; lo mar se l' empassa com una píldora. Un altre exemple de la pega que 'ns persegueix es la pérdida del crucer *Barcaix...* (y no sé que més) allá á la bahía de l' Habana. Festa major per aquellas bestioletes (?) que la meva tíia 'n diu *tilburons*. ¡Pobres marinos!

LA TOMASA s' associa al dol nacional per la mort desgraciada dels pobres tripulants del crucer perdut. 'L crucer ray...

* *

Y vingan orfeòns, que sempre serán ben rebuts. L' orfeó bilbaí, com lo pamplonés, ha sigut rebut carinyosament y será festejat, obsequiat y aplaudit com se mereix. D' aquí estant se 'ls saluda afectuosament.

PEPET DEL CARRIL.

A mon estimat amich Gabriel Bert

Ab motiu d' haver entrat en lo gremi de Pares de Familia (1)

AL rebre la felís nova de que ja eras pare, Bert, vaig creure que per mi era ineludible deber lo darte l' enhorabona ab tots los seus uts y ets (no han de ser ets y uts sempre) com tal cas ho requereix. Ab aixó, te felicito alló que 's diu, coralment, felicitant de passada á ta sogra y ta muller, als amichs y coneguts, á tos germans y parents y ademés, á tot lo poble, puig conta un habitant més.

Vull ferte ara una pregunta si no 'm tatxas d' indiscret... ¿qué vas mirar si naixía lo teu ab la flor al... peu? Y finalment, tinch de dirte (sense oféndret, amich meu) que quan l' ocasió 's presenta m' agrada molt 'na á bateig.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Masnou, 5 Septembre, 1895.

(1) De debó.

¡OJO AL CRISTO!...

JA qu' es la inauguració
de la campanya teatral...
¡trobo que no estaré mal
una mica de sermó!...
Que als autors y als empresaris
un bon concell... dos ó tres
(donats ab desinterés)
sempre 'ls hi son necessaris.

Aixís donchs entro en materia
y m' encaro ab 'ls autors,
per dirlos:—Ja es temps, senyors,
d' acabar ab la miseria
d' anys passats! que... francament
lo públich, ja está empipat
de pendre per llebre, gat...
y... ¡acabarém malament!

La seva trama es senzilla;
prenen del francés un' obra;
hi fan feyna de manobra...
y... ¡la fan passar per filla!
¿Que *infraganti* algú 'ls amarra?...
¡A negar sempre en rodó!...
¿Que 'ls fan la demostració?...
¡Que no sempre y... vinga barra!

Y 'l pobre públich així,
ó del teatro 's tè d' estar...

ó bé té de combregar
si hi va, ab rodas de molí!...
'Ls autors (P) que fan aixó,
insultant al públich, diuen
que 's menja tot lo qu' escriuen,
tant si es robat com no...

Y aquets tipos han d' entendre
que si d' «ase» 'l van tractant,
potser prompte 's trobarán...
¡ab que l' «ase» 'ls durá á vendrel

Puig jo d' aquest any mateix
ja sé y ab mí ho saben molts,
qu' aquets autors tan bunyols
haurán de fondre molt greix,

perque 'l públich, vigilant
per l' honradés literaria,
tindrà l' *alma* necessaria
per torná un camp d' Agramant

lo teatro, ahont algú intenti
ab tals tarugos medrá
y ahont no sigui ben *crístia*
lo que allí s' hi representi.

Y aixís, al primer senyal
d' un tarugo literari...
¡sense planye l' escenari
hi haurá una sagramental!...

Ab aixó, ¡molta cautela
autors! que la cosa es clara

y... ¡rés!... *qui sigui confrare*
que vagi prenent candelat!...

Pe 'l qué toca á las empresas,
mon concell senzill será;
Las obras cal sospesá'
avants que siguin admesas.

'Ls *arreglos* ben escrits,
confessats, donan honor...
¡l' únich lleig per un autor,
es que *fassi corre 'ls dits!*

Aixís, si un *arreglo* ab sombra,
dú un autor, 's representa.
Mes si un *tarugo* presenta...
¡cap al carré, á cops d' escombra!

Perque ab obras de *tráfica*
l' autor reb ¡naturalment!
¡Mes l' empresari, es realment
lo qui mes se perjudica!...

Y mes en lo succesiu
en que 'l públich, com qu' está
ojo alerta... ¡s' ho pendrá
d' un modo massa expressiu!...

Aquest any, donchs... ni una rata
'ls passará á ne 'ls *morenos*...
con qué... tractantse de estrenos
¡ojo al cristo, qu' es de plata!

M. RIUSEC.

TRIBUT A SOLER

Poesia llegida en lo Teatro Romea ab motiu de la vetllada necrológica dedicada á honrar la memoria del gran poeta Frederich Soler, la nit d' inauguració de la present temporada, per l' actor Sr. Serraclara

TORNA á está 'l Temple obert: en son recinte
de nou s' hi han congregat
los fiels adoradors del Art dramátich
aquí tan venerat.

Los sacerdots del Temple aquí altra volta,
cumplint deber sagrat,
exerceixen los seus difícils carrechs
ab rel-ligiositat.

Lo Poble, creyent sempre, aquí avuy torna
dispost con temps passat
á assistir á las grans funcions solemnes
del ritu, entussiasmat.

L' Escenari, l' altar únich del Temple,
de nou está adornat
per' celebrarhi 'ls actes, 'ls oficis
que l' Art hi té manat.

Lo trist es que aquest any lo primé ofici
aquí dins celebrat

ha sigut de difunts, y no de gloria...
¡quina fatalitat!

Las parets d' aquest Temple totas negras
de pena s' han tornat;
los sacerdots y 'ls fiels, uns y altres duhen
lo cor tot endolat.

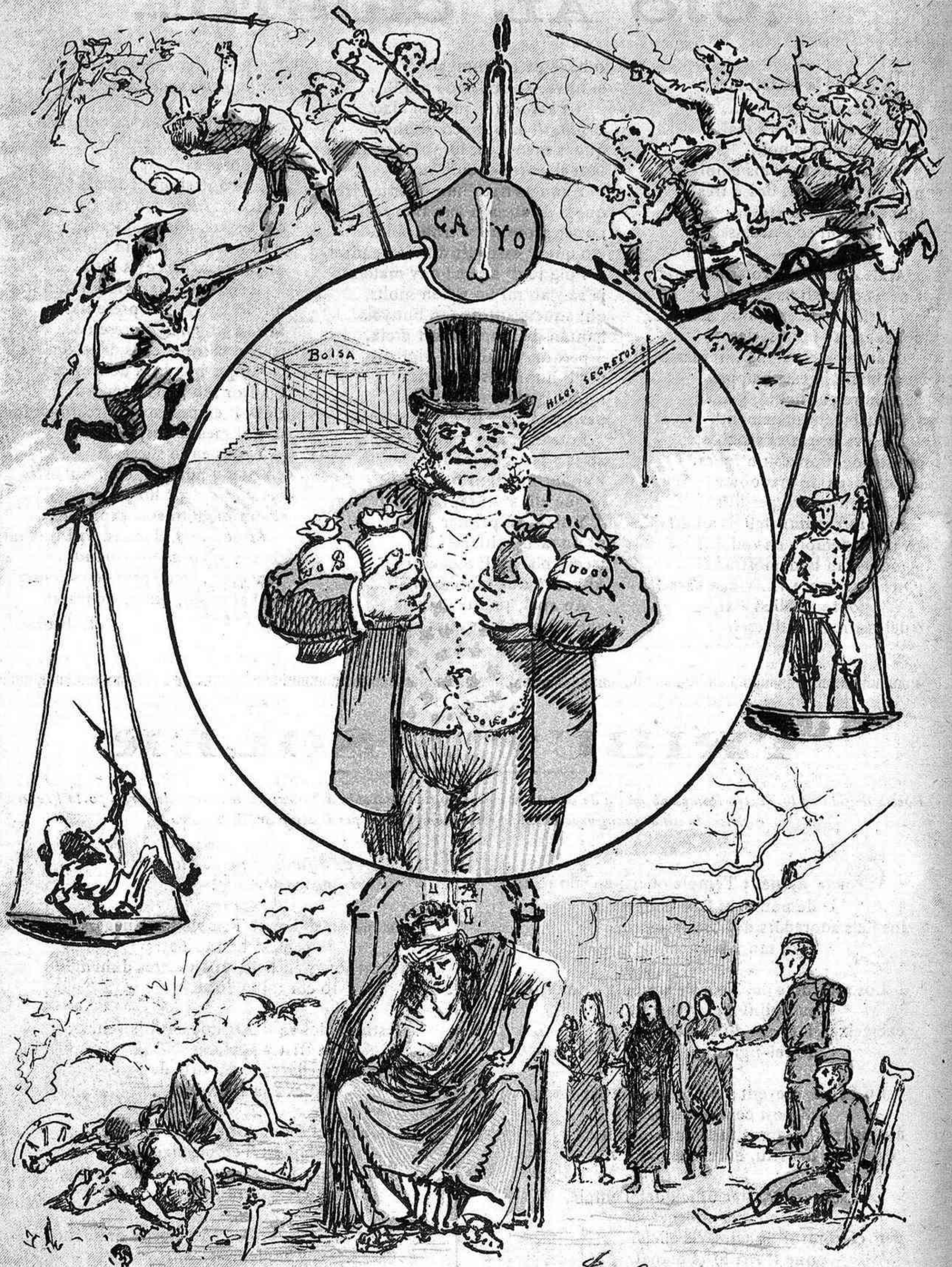
Vestit de dol va l' Art que aquí 's venera;
va trist y apesarat
perque ha quedat ¡pobret! orfe de pare
qu' es á la Eternitat.

Son pare, 'l fundador era del Temple,
d' aquest Temple aixecat
demunt d' uns fonaments tant fermes y sólits
que may será runat.

Es per' xo que 'l fill, l' Art nostre dramátich
avuy ha dedicat
al pare Frederich Soler sa gloria...
¡Deu l' haja perdonat!

J. BARBANY.

LA GUERRA Y LA BOLSA

Los resultats de la guerra, no costan d' endevinar: Alguns centenars de morts, altres tantí esguerrats, una infinitat de viudas y orfes, y un marquès del Os-cayo que—gracias als fils secrets de la Bolsa—haurá agabellat una montanya d' or... ¡Y que vágin sonant los músichs!

L' ARRIVADA DEL ORFEO DE BILBAO

Encaixém ¡vatura 'l mon!
que may boyna y barretina,
fins que 'ns hem juntat nosaltres,
ningú havia vist amigas.

Saludos afectuosos
y grans picaments de mans...
aixís los llassos s' estrenyan
de dos regions importants.

—Es dir, que tant mateix s' en van?
—Volém anar á sentir los coros...
—¿Que no 'ls fora igual sentirnos á l' home
y á mí, que cantém de *benito y triplé*?...

A n' al papá li agrada molt anar á sentir los coros...
¡y á mi també! perque ab l' excusa dels coros, puch
veure á n' en Lluís. ¡Qu' en vinguin forsas d' orfeons!

LO DIA DEL MEU SANT

AB quina ànsia era esperada per mi la meva festa onomàstica.

Ab quin afany esperava 'l día de Sant M. teu apóstol.

Si, senyors, si; jo disfruto en lo día del meu Sant, com hi disfrutava als meus quinze anys.

En semblant diada m'agrada sortirme de la regla; matar algun animalet de ploma, comprar un tortellet de dos rals, provehirme de mitj porronet del ranci, y en companyia de la dona y las criaturas *despatxarho* tot en pau y alegría.

¡Lo sant del cap de casa s'ha de celebrar! ¡Y ningú 'm treu d'aquí!

Aquest any la cosa 's presentava millor que 'ls altres.

La vigilia, un tenor d'òpera barata va ferme present d'un pollastre de mitja edat, agraht á un acróstich que li havia dedicat encomiant la seva veu de russinyol; y 'l porter de casa va regalarme un porró de mistela, satisfet de la décima que vaig compóndreli pera anar en lo seu anunci d'ataconador.

Pero ¿qui havia de dirme que 'l tal día del meu sant, fora 'l mes terrible de la meva mísera existencia?

Devian ser las cinch del dematí, qu' un mal de caixal horrorós va tréurem del lli.

Quan tinch mal de caixal, ja ho sé, no hi ha res que 'm vagi millor qu' uns baus d'aygua de malvas. Aixís es que, en camisa com lo mal m'havia arreplegat, vaig corre á la galería que dona al cel-obert, en la qual hi tinch mitja bota de petroli ahont treuhen ufana una dotzena d'aqueixas plantas medicinals.

Jo no hagués sortit.

Un salvatge de la escala á qui no vaig poguer veure, al mateix temps que llensava un crit de "¡indecent!" me va tirar una galleda d'aygua bruta que 'm va arreplegar de cap á peus.

Aquella aygua 'm va encendre las sangs. Prou me vaig exclamar, prou vaig cridar ab tota la forsa dels meus pulmóns: ¡Que baixi aquet maco que m'ha mullat, que tinch ganas de menjármel; que baixi aquet valent, que 'n vull fer una mandunguilla!—pero no vá baixar ningú, fora d'una patata que va fer blanch en lo meu clatell en lo precís instant que 'm ficava dintre.

No vaig tornar á sortir, no per por, sino per respecte al meu enemich invisible.

Ab l'enfado, lo mal de caixal va pendre proporcions alarmants.

Una série d'estornuts me vá donar á comprendre que la galleda d'aygua m'havia fet costipar.

La meva dona neguitejava, ploravan las criaturas, y jo jurava ¡venjansa! al meu invisible vehí.

Pero ¿qué era tot aixó per lo qué se m'esperava?

A las sis, quan ja 'm trobava relativament sossegat, van trucar á la porta del pis.

¿No dirían qui hi havia?

La dida y 'l didot ab quatre fills com quatre gastadors y dos nebots com dos castells, que venian pera

felicitar-me y pera aprofitar la ganga de quedarse per las festas de la Mercé.

De virám no 'n portavan. Van entregarme no mes un cistell de carbassóns, excusantse ab que la cullita havia sigut magre.

A fi de esquivar aquella plaga, vaig manifestar al didot que no sabia com nos las arreglaríam pera dormir tanta gent no comptant mes qu' ab un llit de matrimoni y un catre, pero la dida 'm va treure de dupetes, dihent que 'l didot, jo, 'ls seus quatre fills y 'ls dos nebots, podíam repartirnos lo llit gran, dormint quatre al cap y quatre als peus, y qu' ella, la meva senyora y las criaturas s'acomodarian al catre.

A dir vritat, lo que á mi 'm preocupava més era la repartició del pollastre del tenor. Cada racció no podria ser gayre mes grossa qu' un anís de frare.

Reunint tots los meus fondos, vaig fer la enorme suma de sexanta céntims, y encare hi havia una pesa falsa. Los cinquanta céntims bons, van servir per comprar un pá de tres lliuras.

Per esmorzar vaig donar als meus forasters carbassóns fregits dels mateixos que m'havian portat, pero de carbassons casi no van menjarne, fent pagar la festa al pá, que no mes en van deixar una llesqueta.

No havia acabat encare 'l meu suplici.

A las vuyt rebía una carta del meu amich Joseph Reig, redactor del setmanari *La Barra*, en la que 'm deya lo següent: "Amich Mateu: Ja sabs que de barra no m'en falta; quan no 'm convidan, me convido jo. Vindrem á dinar ab la dona. Procura que la teca siga abundant, porque tant la costella com jo ganajem regular."

Me van venir ganas de clavarme un tiro. Lo meu amich demostrava tenir molt fetje, pero, en honor á la vritat, ell m'havia convidat pe 'l seu sant, y jo devia correspondre.

Res: compromisos.

No 'm va quedar altre remey qu' agafar una ploma de plata daurada que vaig guanyar en un certamen ab una "Oda á la Pátria" y anármela á empenyar.

M'hi van deixar deu rals; lo necessari per comprar pá y ví per catorze personas y per fer una esqueixadeta de bacallá, que vingués en refors del pollastre.

Pero ¡oh pega malehida! A ser al carrer vaig adormarme de que 'ls deu rals eran filipins. Vaig tornar correns á la Caixa y vaig fer notar la equivocació; pero lo prestamista va contestarme ab to sech, senyalant-me un quadro que hi havia penjat á la paret: "¡Lleigeixil!"

Lo quadro deya: "Una vez salida la moneda de la casa, no se admiten reclamaciones."

Després va afegir lo prestamista: "No obstant, porque vegi que m'agrada tenir contents als parroquians, n'hi donaré una pesseta cinquanta."

Vaig agafar los sis rals que m'ofería, y vaig sortir d'aquella casa—Deu me perdoni—malehint al meu S.nt.

Al arribar á casa vaig tindre per fi una agradable sorpresa.

¡M' havian enviat un magnífich ramillete!

¿Era possible?

Sí, sí; la tarjeta que l'acompanyava deya ab claretat: "José Roig, B. L. M. á su amigo Mateo Serra y le desea un feliz día de su santo" y abaix: "Gignás, 30, 3.º"

¡Pobre Roig! ¡Jo qu' havia criticat la seva barra!

Se convidava á dinar, pero en cambi m' enviava un ramillete, que al menos li havia costat cinch duros.

Quan va arribar á casa 'l meu estimat amich Roig vaig abraçar-lo estretament, donantli las mes espressivas gracias pe 'l seu regalo.

Ell va semblar assombrarse de las mevas demostracions, pero no va contestarme.

Al tocar las dotze nos vam sentar á taula.

Passo per alt la descripció de lo que va menjar cada hú, porque no m' agrada comptar miserias.

Sols dirè que al presentarse lo ramillete á taula, resoná un gran picament de mans.

En aquell punt pot dirse que comensava lo dinar, porque encare no s' havia adonat cap dels comensals de que havès menjat res.

Al mateix temps se va sentir trucar fortament á la porta del pis.

Oberta la porta, van entrar rabiosos fins al menjador, lo vehí del replá y un senyor de cara patibularia, acompanyats d' un xicot d' uns quinze anys.

Lo vehí dirigintnos una mirada amenassadora. va cridar: "¡Miserables!"

L' altre home, va afegir: "¡Farts!"

Al sentir "¡miserables!" lo didot va quedar impassible; pero al sentir "¡farts!" creyentse calumniat, va pegar un brinco, y abrahonantse al subjecte que l' insultava, va clavarli una pallissa d' aquellas que no 's poden pahir.

Lo vehí va sortir en defensa del seu company, valentli la seva actitud un jaco de mans dels fill; del didot.

Las donas van desmayarse, las criaturas ploravan, y en Roig y jo 'ns miravam sense saber lo qu' era causa d' aquella saragata.

Van venir los vehins, van acudir dos municipals... y per fi vaig saber lo que no entenía.

Lo vehí del replá, que feya tres dias havia vingut á habitar la casa, se diu Mateo Serra, com jo, y 'l seu company, Joseph Roig, com lo meu amich.

Y en Joseph Roig, que no es lo meu company, havia enviat un ramillete á n' en Mateo Serra, pero no á mí.

Lo xicot que 'ls acompanyava era l' aprenent de la pastisseria, que venia á justificar qu' havia deixat lo regalo á casa.

¡Vaya un día del Sant!

¡Ni que fós del dimoni!

A. GUASCH TOMBAS.

* * *

MENDRE nineta, cercant floretas
vareig jo veure en hermòs jardí:
—¿Per qui eixas rosas—vaig preguntarli—
culls afanyosa, nina gentil?
¿Son per adorno d' alguna imatje
que tu veneras ab devociò?
¿Per tú tal volta? ¡Mes si ets tant gaya
que humillarías las tendres flors!
¿Per qui las plegas, nineta hermosa?
¿Per qui despullas lo teu rosér?—
¡Trista mirada llensá la nina,
mirada trista que anava al Cell

Sobre una llosa del cementiri
veig unas rosas de suau perfúm,
y agenollada, veig á una nina
que amarga plora y enlayra 'ls ulls.

R. ALONSO.

Nostres sabis

MIREU si n' es sabellut
en cosas de medicina
l' eminent doctor Manut,
que coneix sols ab la orina
si un home 'l seny s' ha begut.
¡Gracias á Santa Propina,
patrona d' aquell llanut!

VALENTÍ JULIVERT.

ALS COMPANYS DEL GREMI

Poesia llegida per son autor en la vetllada celebrada en lo
Círcul de dependents de Ferrreteria y Quincalla.

A mi que faig redolins
ab prou penas y fatichs
m' han demanat quatre amichs
ferraters, pero molt fins,
que 'ls fes una improvisada
poesia per aquest día,
á fi de que l' alegría
regni á n' aquesta vetllada.
Poch sabeu, amichs del cor,
lo disgust que m' heu donat
quan m' haveu encomenat
que vos fes aquet favor.
¿Versos jo? Vatura 'l mon...
¡Ay, que poch me coneixeu!
Si voleu versos, creyeu;
llegiune d' en Calderón.
Ni la cosa més senzilla
tractant de versos se fer.
Per 'xo 's necessita ser
un Guimerá, ó be un Zorrilla.
Parleume á mi de llautó;
fil-ferro; claus; ó be panys,
perque fa prop de vint anys
que mi dedico; pero
volgué de mi una poesia
es igual que demaná
si un farmacéutich vendrá
quincalla ó ferrreteria.
Ab aixó ja qu' estém sols
y som tots de la familia
veurém si tot se concilia
acceptant aquets bunyols.

LLUÍS SALVADOR.

Per un eclipse de sol
que hi haurà l' any 1900,
un' ullera subvenciona
lo ministre de Foment.

Aixís podrà dir la Ciencia
quan ell perdi la cartera:
¡tot m' ho deixa reventar!
¡tot perdut... menos l' ullera!

PROGRAMA

DE LAS

FESTAS DE BARCELONA

en l' any 1895

Grans Alboradas per tots els carros d' escombrayres, cabras, burras y burros de terrayre. Desfile de serenos.

Gran Manifestació a la Rambla, de caras enfarinadas, vestits qu' encare es deuenhen; fabricants de gossos; polissons, carteristas; timadors; venedors de samarretas, sangoneras del Estat; ambaixadors y badalls de municipal.

Elevació de gossos cautius, de vint annims; Parades castanyeres.

Grandioso ball de criadas y Carrejas de carrers y farineras per la Gran-Via.

Grans Exposicions de feras y memes bestias en els jardins del parc; Funicions en los teatros; dansa serpentina de relojes y portamonedas.

Fochs artificials de la llum electrica.

Expléndidas Iluminacions de gas en los carrers que hi ha fanals.

Fenomenal professo de pobres.

Gran retreta per las collas dels cegos.

Rondas nocturnas d' atracadors y passacalle final a las foscas, de bofraxos y suripantas.

Per la Comissió,

MISERIA Y C.

Escamat de tal fracás,
se 'n entorna en Noire Llonza
pelat y ab un pam de nas.

Teatros

NOVETATS

Donat l'extraordinari éxit que logrà la opereta *Los Granaderos* s'ha repetit casi diàriament ab igual resultat que lo primer dia, sent per lo tant aplaudidíssims la Sra. Gori-Pasquali y los Srs. Poggi y Marchetti.

La setmana passada debutá lo tenor espanyol Sr. Maristany, que feu gala de una preciosa veu, especialíssima per lo género anomenat de *fioriture*. Ab justícia fou aplaudidíssim, mereixent los honors de la repetició en dos de los cantábils de la ópera en que debutá.

Continúa activantse la tan esperada *Donna Inés*.

TIVOLI

La Dolores tots los días en los cartels y en la escena alternant diàriament los artistas Montilla y Corona en la protagonista; Alcántara, Constantí y Valera, en lo Lázaro; Mestres y García Tamargo en lo Melchor; Visconti y Campins en lo Patricio, acompanyats de los Sres. Sigler y Oliver y Pérez Cabrero, que encare no tenen substitut.

Tots los artistes diàriament hi logran moltíssims aplausos y la taquilla pròspers resultats, y aixó que som á la 44.ª representació.

CATALUNYA

La inauguració de la temporada, y de la troupe Pretel-Pinedo, logrà omplí per complert aquest elegant teatro.

La companyia resulta numerosa y entre los artistes n'hi ha de notables, per lo tant esperem que ab las novas obras que en cartera existeixen, es de esperar que se farà una profitosa campanya.

ROMEA

Escullida y numerosa concurrencia asistí á la funció inaugural, obtenint en lo desempenyo de *Las joyas de la Roser* y *Cura de moro* numerosos aplausos los primers artistes de la companyia.

Apenas obert lo teatro ja han comensat los estrenos ab la pessa *Vil metal*.

Diumente debutaren en aquet teatro las primeras actrius Sras. Juaní de Arolas y Alentorn de Valero, que foren ben rebudas, si bé respecte á la primera hi hagueren opinions molt diverses, tant per sa mímica com per sa precipitada dicció dramática.

Esperém véurerla en otras obras, pera millor jutjarla.

CONCERTS D' EUTERPE

Per mes que era sumament notable lo escullit programa de la funció-benefici del reputat mestre Pérez Cabrero, y per lo tant a propòsit pera reportar un verdader ple, may hauriam cregut que aquet hagués arribat al extrem que logrà, pues no tenim recort de cap funció en lo teatro Tivoli que s' hagi vist tan concorreguda.

De si estigué acertat lo mestre Cabrero, aixís com la societat coral Euterpe en son comés, bona mostra ne fou lo que, casi resultá concert doble, puig foren ben pocas las pesses que no logressin, entre atronadors aplausos, l' honor de la repetició.

Sobresurtiren per sa acertadíssima execució, entusiasmant al públich, lo capritxo instrumental y vocal *La redempció d' Africa*, del mestre Goula Soley; l' *Ave Maria* de Gounod, magistralment dirigit per la filla del beneficiat (Mercedes), que verificá un notable baptisme artís-

tich, ja que en lo portament de la orquesta se mostrá digna continuadora de las glorias del seu pare; la melodia catalana *L' anyorament*, de Clavé, cantada ab sens igual maestría per la Sra. Montilla, y la grandiosa jota de la ópera *La Dolores*, que per complert desbordá l' entusiasme del públich al sentir la execució filigranada y extraordinaria que las masses corals y orquesta dongueren á tan sentida composició.

La societat coral Euterpe al despedirse en lo present any per medi del periódich que en los concerts reparteix, saluda á sos constats favoreixedors y 'ls envía un fraternal saludo, prometent que en lo sucesiu será tot lo que deu ser.

Nosaltres, al correspondre á son saludo li desitjem compleixi ab acert sos desitjos, y fem prechs á fi de que en anys sucesius se vegi lliure de *arrastrats* que desitijn son termini.

UN CÒMICH RETIRAT

RAMELL D' ORTIGAS

(Aplech d' epigramas)

(Continuació)

CLXXXIII

D' un ninxo alt del cemeniri
quan obras hi estavan sent,
un cap de mort, de repent,
va caure al cap de 'n Baldiri
que 'l deixá mort al moment.
Y contemplant ab cor fort
una tan terrible sort,
un fosser tot sério diu:
—¡Vetaqui que un cap de mort
pot malmetre un cap de viul

CLXXXIV

Un que volía sabé
lo nom d' una planxadora
va dir:—¡Vol dirme, senyora,
la gracia que té vostè?
Y ella sens titubejar,
ab frescura y diplomacia
respongué:—La meua gracia
consisteix en lo planxar.

CLXXXV

—Ara ab una *esgarrapada*
jo he rentat mes de vint plats.
—Donchs, segons dius, Reparada,
te semblas molt á n' als gats?

CLXXXVI

—Diu qu' es noble y té un escut
lo padrí de 'n Pep Vinyals
—Bè, si tè un *escut*, Canut,
en sustancia ¡tè *deu rals!*

CLXXXVII

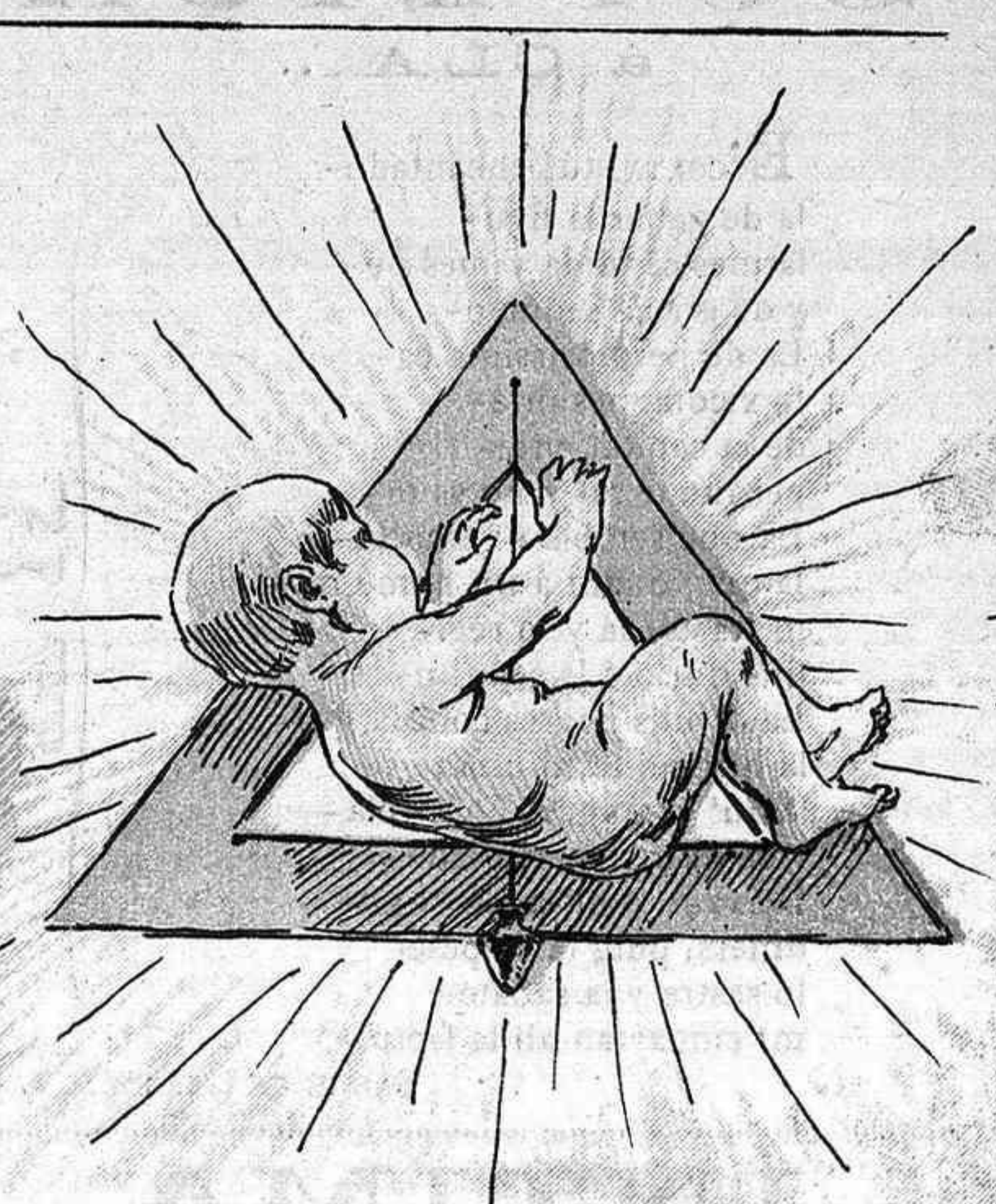
Encar' que cap relligió
diu que no tè don Aureli,
jo estich en la convicció
qu' ell á un sant tè devoció
y aquest sant es... *sant Corneli*.

CLXXXVIII

—¡Perqué vas dirme crudel,
inhumana y cor de fera?
—T' ho vaig dir perque vaig veure
que 't menjavas una cega.

FRANCISCO LLEN'S.

REVISTA DE LA SETMANA

BATEIG CIVIL

—¡Ay, ay! ¿No sou en Joseph, lo memorialista del carrer del Carme... no demanavau caritat?

—Calla, beneyt. que m' en vaig á veure si trobo un marqués que 'm llogui per limosnero, ara que no serveixen pe 'l cárrech los homes honrats.

A n' aquet nen tan bufó
¿no saben com li han posat?
Donchs: Esclau, Ilustració
y per últim, Llibertat.
¡No ho trobo gens mal pensat!
¡¡Ay carat!!

Noyas: si algún quinquillayre us diu qu' us estima, no us 'l cregueu. Mireu aquestas cándidas palomas del modo que se las mesuran, per mor d' un quinquillayre del carrer del Carme, y preneu exemple.

SÚPLICA

á CLA...

ESCOLTA, tú, encantado-
la de gallarda figu-
la mes cándida y mes pu-
y de gracia seducto-
La de hermosíssima ca-
la xicota mes pite-
de la capital ente-
perque te sal y no es ra-
La que sembla d' escultu-
la que, quant á un home mi-
lo trastorna y lo regi-
fins durlo á la sepultu-
La d' ulls negres com la mo-
la que no té ni una ta-
la qu' es franca, bona, cla-
y en extrem treballado-
Deixam, ó m' agafa 'l gu-
diners, puig la dispese-
lo sastre y la sabate-
m' empytan ab la factu-

SANCH DE CARGOL.

ÍNTIMA

A un subjecte del meu poble
per pendre una friolera
l' han tancat á la pressó
á cumplir una compdemna.

En cambi tú que ab tos ulls
á micas fas la meva ánima,
tranquila vás pe 'ls carrers
fent mofa de ma desgracia.

Lo que posa en evidencia
qu' uns ulls hermosos y negres
poden cometre molts crims
pe 'ls que la Lley no té penas.

R. T.

Sabadell, Agost de 1895.

Campanadas

Ab lo bon humor de sempre se celebrá diumenge lo ban-
quet mensual de la «Colla dels Fideus» al qual concorregue-
ren, entre altres, Antonet del Corral, Bonavía, Cantador de
Catalunya, Cassimir de Esparraguera, Ego Sum, Japet de
l' Orga, Pepet del Carril, Prats Nayach, Saltiveri y Staram-
sa, tots ells col·laboradors dels més populars setmanaris ca-
talans.

Aquesta setmana hem tingut ocasió d' admirar en lo
saló Parés lo notable quadro de «la coronació de la Verge
de la Mercé» executat pel jove y notable artista Sr. Galofré
Oller, per encàrrech del Sr. Bisbe de Barcelona.

La composició está discretament presentada, lo conjunt
resulta simpálich y l' efecte del llums bastant trobat. Llásti-
ma de la desproporció de las figuras del primer plá respec-
te á las demás y d' algunas pobresas en lo dibuix: Apart d'
aixó es un quadro altament recomenable y pe 'l qual felicitem
al distingit artista.

Satisfeta pot estar la distingida societat Centro Cómico de
lo ball que pera inauguració de la present temporada don-
gué en la nit del passat dilluns en lo elegant teatro Lirich.

Lo mes granat que compta nostre capital en guapíssimas
senyoretas y simpáticas mamás, aixís com lo mes granat
en lo sexo fort, cuydaren de que las horas passessin ab gra-
ta satisfacció al compás de ayrosos balls que ab molta maestra
tría executá la reputada banda del batalló de cassadors de
Mérida, la que ab tan acert dirigeix l' intel·ligent professor se-
nyor Carnicero.

Com lo servey de café y restaurant estigué á cárrech del
tan acreditat Sr. Juncá, es inútil manifestar que va notarshi
un sens igual esmero, promptitut y economia.

A la concurrencia que assistí á la festa se l' obsequiá
ab un exemplar de la revista literaria del títol de la socie-
tat, quin text está dedicat en gran part á honrar la memo-
ria del malográt poeta catalá D. Frederich Soler (Pitarra),
anant firmadas las composicions per reputats escriptors
que forman part de tan distingit Centro.

Nostra enhorabona á la Directiva per son bon acert, desit-
jant que las funcions que té en preparació pera la present
temporada, siguin dignas continuadoras de la que per mol-
tas parellas fou agradable nit del 23 de Septiembre.

*

Dilluns passat, vigilia de la Mercé, contragué matrimoni
nostre bon amich D. Isidro Esteve, un dels principals de-
pendents de la acreditada casa de comers d' aquesta ciutat
«Solsona, Estruch y Companyia», ab la simpática y distin-
gida senyoreta D.ª Mercé Viñas.

Al dia següent sortiren los nuvis á viatge, emprenent una
excursió per Catalunya, sense deixar de visitar Montserrat
per acreditar aquell adagi.

Desitjém als casats de nou tota mena de felicitats, cent
anys de vida y que

Deu 'ls dongui molts plahers
y ben pocas amarguras
una mina de diners...
y una colla de criaturas.

*

Dissapte passat tingué lloch la inauguració de la tempo-
rada de 1895-96 en lo teatro Romea, celebrantse—segons
los cartells—una vetllada necrológica dedicada á D. Frede-
rich Soler (Pitarra).

Dita vetllada se compongué de la representació de dugas
aplaudidas obras del immortal dramaturch y además d' una
interminable lectura de poesias en un saló molt cursi ab qua-
dro final de coronament al poeta, exhibintse la decoració-
apoteosis del Don Juan Tenorio, combinada ab artístichs
trofeos y adornos que engalanavan lo busto del immortal
poeta.

A molts concurrents sentirem murmurar de tanta mes-
quinesa escénica, aixís com també de tan olvit en presentar
lo teatro adequat á la funció que s' executava, puig mes
que funció necrológica semblava de gala. També va censu-
rarse que comptant ab tants autors lo teatro Romea—los
que trimestralment cobran crescudas sumas per drets de
representació de sas obras—ni un sol se dignés escriure una
loa al amich, company, mestre y demás paraulas que en las
poesias li dedicaren.

¡Pobre Soler! Quanta ingratitude rebé, éll que als mes pe-
tits escriptors los feya funcions complertas necrológicas.

En la lectura de poesias lo celebrat poeta Sr. Roure,
dongué una bona llissó de dicció als actors de la companyia.
Que consti.

*

Diuen alguns periódichs, que Máxim Gómez ha pactat ab los sucres dels Estats-Units la destrucció dels ingenis de la isla de Cuba, mediant la retribució d' un milló de pesos.

No es d' estranyar, donchs, que 'ls insurrectes hagin fet una gran destrossa de plantacions y fincas sucreras.

Aquesta gent, per un milló de duros, no sols es capassa de destruir ingenis, sinó de destrossar á tota la seva familia.

¿Qué li semblan Sr. Pi y Margall, aquets actes de bandolerisme?

Apunti, que després no 'ns tornés á sortir á la defensa dels separatistas, extranyantse de que se 'ls tracti de lladres y assessins.

Fiquilshi lo dit á la boca...

Ja 's deuen haver enterat dels sorolls subterranis que diu que se senten en un convent de Madrid.

¡Oh! Alló es cosa de bruixas ó de diables, Bé s' ha buscat, bé s' ha regirat, pero no ha pogut saberse encare qui produhia aquells sorolls infernals.

Las monjas ¡pobretas! s' assegura qu' están tan esparveradas, que no troban sossego en lloch, creyent que 'ls mals esperits no han deixat net ni un pam del edifici. Aixís es, que si bé las primeras autoritats han desistit ja de continuar averiguant la procedencia del ruido, han determinat, no obstant, qu' algunas parellas de guardias estiguin en vigilancia pera tranquilitat de las monjas.

No sé si adelantarán gran cosa. La por es tant dolenta, que únicament dormint en companyia se pot fer passar.

Ja que 'l medi es tan senzill, nosaltres l' hauríam probat. ¡Boaicn argument per un sarsuelero!

Per lo correu interior havem rebut lo següent document:

Sr. Director de LA TOMASA.

Paseyandome por la rambla á las tres de la matinata como es mi costumbre cuando no ágo sentimos para ir á la nona, hay leydo en la tomasa que mea degado un conosido el berso queme de dica el Sr. de Riuseco. Y como no mea gusta, quedar en mal puesto á los ojos del público que mea favorese, hay esperado que aga dia, para hir al memorialista del llano del Oso que amiyo mio y desde alli le ago la precente.

Al Sr. de Riuseco que no seme meta a la boca; que yo no necesito ser profeta para ganarme la vida, aunque sea á empujones. Todos saben de que bibo y enque mempleyo. Y la prueba que no necesito nada de dicho señor, que aun me sobran 10 sentimos para tirar esta carta, que buenos paseyos me cuestan.

Aprovecho la ocaçión, de V. att,º S. S.—Gerona (el pobre).

Trobém que, en efecte, á un home que per guanyarse la vida *passeja* tant, no 'l podém enviar á *passeig*, ni podém consentir que se 'l *passejin*. Per lo tant esperém que l' amich Riusec, 's posará á la rahó, y procurarà congraciarse ab en Girona.

Per tenir lo cor ab aixampas, un quinquillayre domiciliat en lo carrer del Càrme.

Segons comptan las crónicas, lo tal subjecte infiltrant parauletas dolsas y ensucradas en lo cor d' una hermosíssima nena de divuyt abrils, va lograr eternirla de tal modo de manera, que la innocent paloma, als prechs melosos d' aquet Tenorio quinquillayre, va volar del colomar patern en companyia del seu rendit galantejador.

Inútil dir que 'ls coloms vells al notar la desaparició de la seva colometa, deixant *bessas* y colomar volaren en sa busca, fins descobrir lo niu de sos mal nascuts amors, lo qual lograren ab l' ajuda de la policia que va encarregar-se després de portar la parella fugitiva al jutjat de guardia.

Pero lo més salat de la historia es que mentres los coloms joves procuravan lliurarse de los cops de bech del vells, va compareixer al niu un' altra colometa, que va declarar ser la xicota del quinquillayre, la qual va posar á n' aquet y á la rival d' ella com un drap brut, acabant l' altercat com lo Rosari de l' Aurora.

Proposém al tremendo quinquillayre pera la primera vacante de sultan qu' existeixi, en la seguretat de que complirà ab la seva obligació.

¡Quin socio!

Llegim:

«Un tal Javier Marmier, va trobar dintre d' un llibre qu' havia comprat en una llibreria de lance de París, un bitllet de 1,000 franchs.

També un estudiant de la clínica de Turin va descobrir entre 'ls fulls d' un llibre científich la friolera de 40,000 franchs».

Nada: aficionats á trobar bitllets, aneu sense perdua de temps á las paradas dels Encants, ahont hi ha llibres vells que poden contenir també una fortuna.

Aneuhi sens tardansa.

Los venedors us en darán las gracias.

Lo doctor Ezquerdo ha manifestat que la falta de salut lo priva de dedicarse á la política, pero que en vista de la actual situació d' Espanya, s' afirma en que deu acudir-se á la revolució com únich procediment pera implantar la República.

¡A la revolució?... ¡Y ell se retira!

Senyor Ezquerdo: nos ha ben esquerdat.

Estigui bó y no s' hi cansi gayre.

En Nimes s' ha resolt continuar celebrant á la espanyola las corridas de toros.

L' Ajuntament va reunir-se, acordant facilitar los fondos necessaris pera la corrida que 's tracta de celebrar, y presentar la dimissió si 'l Govern s' hi oposa.

No hi ha dupte: la civilisació va creixent.

Litografía Barcelonesa

DE

Ramon Estany

5. S^a Ramon. 5.

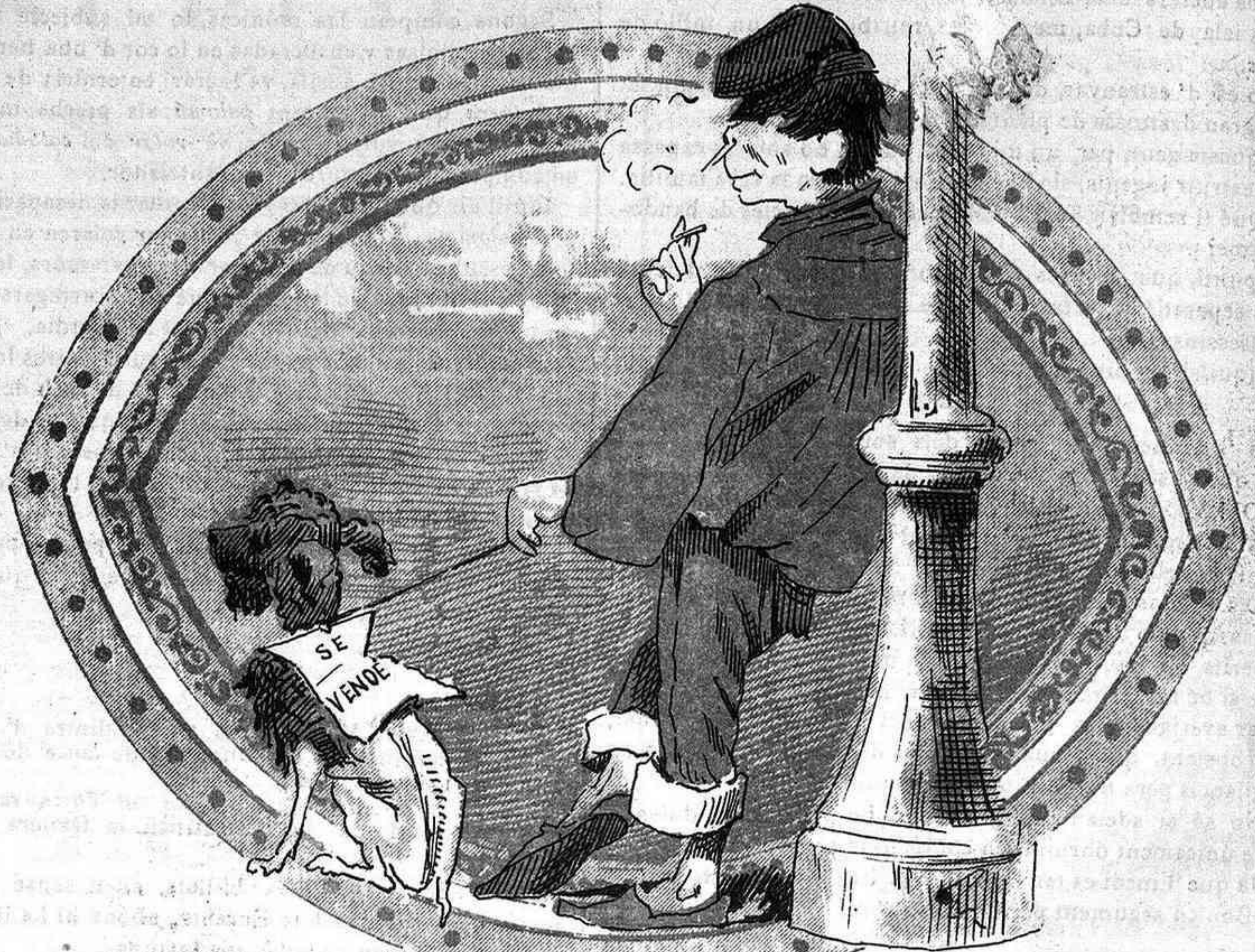
Barcelona

ESPECIALIDAD en CROMOS y RECORTES de todas clases para ANUNCIOS INDUSTRIALES.

PROGRAMAS. MENÚS. etc etc PRECIOS SIN COMPETENCIA

SEMBLANSAS

Ja se 'ls poden mirar bè: Tots dos semblan d' una mateixa casta.

SÈCCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

La dona que 'm té 'l primer
va regalarme una tot,
y jo com á bon xicot
vaig darli una dos—tercer.

REDEMBACH.

CADENA NUMÉRICA

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.ª: ratlla vertical y horissontal;
peix; 2.ª: vegetal; 3.ª: instrument de
música; 4.ª: vegetal; 5.ª: género escé-
nich; 6.ª: licor; 7.ª: nom d' home; 8.ª:
utensili de cuyna; 9.ª: membre de la
persona.

UN BENE T.

PROBLEMA

Dividir lo número 8281 en quatre
cantitats diferents, de modo que su-
madas, restadas, multiplicadas y par-
tidas per tres números diferents, don-
guin igual resultat.

MANEL BELLVÉ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 - A la música n' hi ha.
- 4 2 6 4 5 6 - Apellido.
- 3 3 2 4 7 - Carrer de Barcelona.
- 6 7 1 2 - »
- 1 7 6 - Part del cos.
- 1 2 - Animal.
- 3 - Consonant.
- 3 2 - Nota musical.
- 6 2 3 - Moneda.
- 3 7 3 2 - Nom de dona.
- 2 4 5 3 2 - »
- 6 7 4 5 6 2 - Els carros 'n fan.
- 1 2 3 4 5 6 7 - A las fondas.

PERE FONT.

GEROGLIFICH

I
UUUU
A
XVI
DIR
OO

GIL BAREBATXE.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 368
Xarada.—Se—bas—tia—na.
Conversa.—Ramon.
Logogrifo numérich.—Cortinas.
Tarjeta.—Qui... compra... maduixas.
Ters de silabas.—Ma—ta—ró
Terra—sa
Xarada—na
Diagonal.—S i x t o
D I m a s
T o M a s
A n t O n
R a m o N
G.roglífich.—Per sótanos las cascas.